

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio III. Utrùm Deus etiam peccatoribus obstinatis, & obduratis conferat
auxilia sufficientia, ut resipiscant ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

Respondet etiam si eas aliquando non sentiamus, id non provenire ex eo, quod nobis non datur, sed quia super illas non reflectimus, aut quia sunt parum intensæ, & contraria delectatio, cui voluntas adhæret, est major, ac magis sensibilis, aliquis tamen est inspiratio, & explicatur per simplex, & inefficax desiderium, quo peccator desiderat suam salutem, & remissionem à peccato.

Objicies 4. Nemo potest velle, aut facere aliquid boni, nisi Deus faciat, ut homo velit, & faciat, ut pater ex illo Ezech. 36. 27. *Faciām, ut in præceptis meis ambuletis.* Et ad Phil. 2. 13. *Deus est, qui operatur in vobis, & velle, & perficere;* sed Deus non facit, ut præscitus aliquis velit, & faciat penitentiam ad salutem; ergo nullus præscitorum potest velle, aut facere, quæ ad salutem requiruntur; consequenterque non habent ad id auxilia sufficientia, quæ eis dant posse operari ad salutem. Resp. Deum velle, & facere quantum est ex se, ut quilibet peccator etiam præscitus incipiat facere, quæ requiruntur ad salutem, ad quæ ei dat auxilia sufficientia; per liberam autem præsciti culpam stat, quod Deus hoc non faciat plenè, & ultimè perficiendo.

Objicies 5. Ex illo Joan. 6. 37. *Omne, quod dat mihi Pater, ad me veniet.* Et infra 44. *Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum.* Et infra 45. *Omnis, qui audit à Patre, & didicit, venit ad me.* Et infra 66. *Nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum à Patre meo.* Et 1. Cor. 4. *Quis enim te discernit;* sed ex his, & similibus locis videtur constare, nullum præscitorum habere in sua potestate venire ad Christum, audire, & discere à Deo, & ut Deus eum discernat; ergo nullus habet in sua potestate, ut salutem consequatur per penitentiam; consequenterque non habet ad id auxilia sufficientia. Respondet, quemlibet præscitorum Pater quantum est ex se trahit, ut incipiat venire, ulterius attrahitur, & adjuturus, si incipiat: quilibet potuit audire, & discere à Deo præstante doctrinam, quantum ex se erat, sufficientem: & quilibet habet in sua potestate per Dei gratiam excitantem, & adjuvantem sibi oblatam, ut Deus primario, & ipse secundario se ipsum discernat; quod autem non veniat, non audiat, non discat, & se non discernat, non est ex parte Dei, qui dat omnia sufficientia auxilia, sed ex parte ipsius præsciti nolentis liberè cooperari.

SECTIO III.

Virum Deus etiam peccatoribus obstinatis, & obduratis conferat auxilia sufficientia, ut resurgant per penitentiam?

RESOLUTIO sit: Deus omnibus peccatoribus, etiam obstinatis, & obduratis confert auxilia sufficientia, ut peniteant, & respiciant. Ita D. Thom. 1. p. q. 49. art. 2. & q. 23. a. 3. ad 3. & 1. 2. q. 98. fine. & q. 109. a. 4. & 6. ad 2. & 3. p. q. 52. a. 6. fine. & lib. 3. contr. gent. cap. 159. fine. & in 1. dist. 40. q. 4. a. 2. & sæpè alibi. D. Bonav. in 1. dist. 40. a. 4. q. 2. & dist. 46. q. 1. D. Antonin. 1. p. tit. 4. cap. 2. §. 6. Albert. Magn. 1. p. q. 63. memb. 3. Alexand. 1. p. q. 28. memb. 2. Altfiodor. lib. 3. tr. 5. cap. 5. q. 2. Agid. in 2. dist. 5. q. 2. a. 1. & ad 1. Paludan. Capreol. Deza. Conrad. Ferrar. Cajet. Durand. in 1. dist. 39. quæst. 3. Tom. 1.

Scot. in 1. d. 46. ad 1. & in 2. dist. 37. Richard. Henricus, Gregor. Ocham. Gabr. Argent. Marsili. Major, Abul. Adrian. Rossens. Driedo, Ricard. Vega, Cavo, Sor. Uguier. Cordub. P. Turrian. dogm. de election. P. Tolet. in Joan. cap. 12. annot. 22. P. Salmer. tom. 2. tr. 22. P. Bellarm. lib. 2. de grat. & lib. arbitr. cap. 1. & sequent. P. Valent. 1. p. d. 8. q. 3. pun. 4. & 2. d. 1. q. 2. pun. 2. P. Soar. 1. p. lib. 4. hic cap. 3. n. 11. & lib. 3. de Auxil. cap. 6. n. 5. & tom. 2. de grat. lib. 4. cap. 10. n. 8. & 9. & tom. 4. in 3. p. d. 8. sect. 2. P. Vasq. 1. p. d. 97. cap. 5. P. Lorin. in Act. Apost. cap. 14. quos omnes, & plures alios citat & sequitur P. Ruiz. hic d. 40. per totam, & d. 45. sect. 3. P. Herice tract. 3. d. 34. cap. 4. n. 19. P. Alarcon. tr. 4. d. 5. cap. 8. n. 1. P. Tanner. d. 6. de grat. q. 2. dub. 2. n. 31. & alii apud citatos.

Probatum primò autoritate Scripturæ locis supra citatis num. 28. qui textus loquuntur generaliter de omnibus peccatoribus, nullo excepto, etiam obstinato, & obdurato; dicuntque omnes posse converti ad penitentiam; sed peccator etiam obduratus non potest sic ad penitentiam converti absque auxilio sufficienti; ergo Deus illi tale auxilium sufficiens non denegat, ut convertatur. Confirmatur primò ex illo ad Rom. 2. ibi: *Secundum autem duritiam tuam, & impenitentem cor thesaurizas tibi iram in die ire, & revelationis iusti iudicii Dei;* si autem à Deo non reciperet auxilia sufficientia, ut posset converti, non ipse sibi thesaurizaret iram Dei. Secundò ex illo Exod. 8. 9. 10. & 11. ubi peccata Pharaonis ipsi, licet obdurato imputantur; non autem iuste ei imputarentur, nisi haberet auxilia sufficientia ad illa non committenda; ergo &c. Tertiò ex Conciliis supra citatis num. 29. ubi nullus peccator, etsi obduratus excipitur, de quo dicatur non posse per penitentiam respisci; non autem potest absque auxiliis sufficientibus; ergo &c.

Probatum secundò rationibus: Prima, quia peccator, etiam obstinatus, & obduratus, non obstante ejus obstinatione, & obduratione, obligatur præcepto agendi penitentiam; ergo potest illam agere; siquidem nemo tenetur ad impossibile; sed absque aliquo auxilio sufficienti non potest quis agere penitentiam, ut habetur in Trid. sess. 6. can. 3. ergo &c. Secunda, quia peccator, etiam obstinatissimus, dum vivit, est in via; sed de ratione statûs viæ est, quod possit, si velit, accedere ad terminum, nempe ad gloriam; non autem sic posset, nisi per penitentiam, quam tamen non potest agere sine auxiliis sufficientibus; ergo illa habet peccator quandiu vivit ad agendum penitentiam; alioqui in tali statu nullum peccatum posset ei imputari, neque pro peccatis tunc in peccato commissis posset iuste puniri.

Opposita sententia attribui solet Abul. in Mat. cap. 4. q. 12. Ariminens. in 1. dist. 46. q. unica. Cajet. in Joan. cap. 19. ad illa verba: *Non poterant credere.* Rossens. contr. Lutherum. Ruard. a. 7. Henrice quodlib. 8. q. 5. Armacan. lib. 9. quæst. q. 27. quos refert P. Tanner. d. 6. de grat. q. 2. cub. 2. num. 26. Pro quibus: Argues 1. Aliqui iusti ita in gratiâ confirmantur, ut non possint amplius peccare; ergo etiam aliqui peccatores ita erunt in malum obstinati, ut non possint amplius rectè operari; consequenterque sint privati auxiliis sufficientibus ad benè operandum. Resp. primò negando consequentiam; diversa ratio est, quia per confirmationem illam in bonum, non tollitur potentia ad malum, quæ salvatur in sola natura liberi arbitrii; hæc autem non tollitur per confirmationem in bonum.

at verò per subtractionem auxilii sufficientis tolleretur potentia ad bonum; siquidem cum sola natura liberi arbitrii, & sine auxilio divino, non potest homo, neque habet potentiam ad eliciendos actus supernaturales.

49. Respondeo secundò, argumentum non valere; siquidem confirmari in gratia ex communi Theologorum, nihil aliud est, quàm preparari à Deo semper auxilia illa, quæ prævidentur congrua. Unde ut prædictum argumentum rectè procederet, debebat sit inferre; ergo etiam alicui peccatori ob altissima Dei judicia, & in poenam præcedentium delictorum poterunt semper à Deo contemni auxilia illa, quæ prævidentur incongrua: quod quidem concedimus; non autem quod nulla omnino auxilia sufficientia ei conferantur, ut intendit probare argumentum; siquidem id videtur valde indignum clementiæ divinæ, quæ quantum est ex se, & ex parte sua nunquam deest peccatoribus etiam obstinatissimis cum auxiliis sufficientibus, ut resipiscant.

50. Argues 2. Peccator obstinatus, qui peccat contra Spiritum Sanctum, manet irremediabilis; siquidem tale peccatum non remittitur, neque in hoc sæculo, neque in futuro, ut patet ex illo Christi Domini. Math. 12. 32. ibi: *Qui dixerit verbum contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro*; ergo ad poenitendum de tali peccato nulla dantur auxilia sufficientia. Respondeo primò ex D. Aug. lib. 4. contra Cresconium cap. 8. peccatum contra Spiritum Sanctum ibi esse finalem impoentiam, ideoque dici peccatum irremissibile, quia extenditur ultra statum viæ, in quo de lege ordinaria non fit remissio.

51. Respondeo secundò, peccatum contra Spiritum Sanctum esse peccatum ex malitia, sive quia committitur contra Spiritum Sanctum; sive quia fit ex speciali obstinatione cordis cum desperatione veniæ, & ex proposito non poenitendi, ut est commune Theologorum; & prout sic idem est, tale peccatum non remitti, atque difficile remitti, quia talis peccator directè resistit inspirationi Spiritus Sancti; & quia peccatum ex malitia cum desperatione veniæ est difficilis retractationis. Unde argumentum non probat, quod tali peccatori non conferat Deus auxilia sufficientia, saltem physicè, licet debilia, & quibus ipse difficilius convertetur ad poenitentiam.

52. Argues 3. Ex 1. Joan. 5. 16. datur peccatum ad mortem, pro quo non est orandum: *Est peccatum, inquit, ad mortem, non pro illo dico, ut roget quis: non autem id diceret, si peccator in tali peccato constitutus haberet auxilia sufficientia, ut resipisceret*; ergo &c. Respondeo per peccatum ad mortem posse ibi significari aliquod peccatum enorme, & gravissimum in statu viæ commissum, pro quo tamen Apostolus non prohibet absolute orare, ut ait D. Amb. lib. 2. de Poenit. cap. 8. sed solum jubet, ut non quicumque de vulgo pro illo oret, sed aliquis alius egregiæ Sanctitatis Vir; siquidem quòd gravior est culpa, eò majora, & validiora Sanctorum suffragia, & orationes sunt querenda.

53. Argues 4. Ex illo ad Rom. 2. ibi: *Tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut facerent ea, quæ non conveniunt*. Et ex illo Antiochi 2. Machab. 9. 13. *Ora- bat hic scelestus Dominum, à quo non esset misericordiam consecutus*. Ex illo Esau ad Hebr. 12. 17. *Non invenit poenitentiae locum, quamquam cum lacrymis inquisisset eam*: ex quibus locis videtur inferri, hos, & similes peccatores obstinatos carere auxi-

liis sufficientibus ad poenitendum, etiam si velint poenitere.

Respondeo D. Paulum solum velle, tradi homines in reprobum sensum permissivè, hoc est permittendo Deus, illos labi in peccata, nunquam tamen illos destituyendo auxiliis sufficientibus, ut resurgant. Et hoc eodem modo explicanda sunt alia quæcumque loca Sacrae Scripturae, in quibus dicitur, Deum excæcare, obdurare, & ingravare peccatorem; subintelligendum enim est permissivè. Ad loca illa Antiochi, & Esau, dicimus, nulum ex illis egisse veram poenitentiam: non Antiochus, quia solum petebat corporis Sanitatem; non Esau, qui non culpas, sed hereditatis, sive benedictionis amissionem desebat; nam eodem tempore, quo flebat, occisionem fratris meditabatur. Gen. 27. 41. sicque non benè inferitur, illos non habuisse auxilia sufficientia, ut verè poeniterent.

Argues 5. Ex D. August. in expositione quarundam propositionum ad Rom. cap. 26. ubi loquens de Pharaone: *Non ergo, inquit, illi imputatur, quod non obtemperaverit, quandoquidem obdurato corde obtemperare non poterat, sed quia talem se præbuit, cui cor obduraretur priori infidelitate*. Et lib. de natur. & grat. cap. 67. *Ille, ait, peccati pena iustissima, ut amittat quisque, quo benè uti voluit, cum sine ulla posset difficultate uti, si vellet; id est autem, ut qui sciens rectè non facit, amittat scire, quod rectum est, & qui rectum facere, cum posset, noluit, amittat posse, cum velit*. Et confirmatur auctoritate D. Isidor. lib. 2. de sum. bon. cap. 15. ibi: *Nonnulli ita despicimur à Deo, ut non possint mala plangere, etiam si velint; ergo &c.*

Respondeo primò cum P. Molin. in Concord. q. 14. art. 13. d. 10. P. Valent. q. 3. punct. 4. §. 1. & P. Tanner. d. 5. de grat. q. 2. dub. 2. n. 29. D. August. aliquamdiu in ea fuisse sententia, sed postea retractasse lib. 3. de liber. arbitrii. cap. 18. 19. & 22. & contra Faustum cap. 44. & contra Julian. cap. 5. & lib. de prædest. & grat. cap. 14. & eodem lib. expositione quarundam proposit. cap. 62. ibi: *Sicut illa misericordia præcedenti fidei tribuitur merito, & ista in duratio præcedenti impietati; cum tamen homini non auferatur liberum arbitrium voluntatis, sive ad credendum Deo, sive ad impietatem, ut consequatur ius iudicium*.

Respondeo secundò, & melius, D. August. solum velle, peccata Pharaonis illi non imputari quoad potentiam moralem; siquidem moraliter non poterat ea non patrare ratione suæ obstinationis; imputari tamen quoad potentiam physicam; siquidem physicè poterat ea non committere, utpotè qui habebat auxilia sufficientia physicè, licet non moraliter; sicque peccavit, quod etiam ipsa sacra littera testantur in eo, quod populum non dimiserit, Deo iubente; hoc enim sapius ei tribuitur vitio; ergo illud potuit facere, & peccavit non faciendo. Accedit, quod Deus per Moysen ei præcepit, ut populum dimitteret; ergo id facere poterat; nam frustra, imò & imprudenter præcipitur id, quod præstari non potest; perinde enim est, ac si quis eum juberet loqui; qui lingua caret. Eadem solutio applicanda est secundo textui D. Aug. & auctoritati D. Isidor. huiusmodi enim Patres, (& si qui sunt alii) solum volunt, aliquos peccatores non posse poenitere moraliter, sive potentia morali; non autem physicè, sive potentia physicà; siquidem omnes habent auxilia, licet adeò debilia, ut non possint moraliter, semper tamen possint physicè.